

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1872/2024
25.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., које заступа Николина Бабић, адвокат из ..., против туженог ДОО „Себастијан лимарија јединство“ ЕМИ из Бачке Паланке, кога заступа Вукашин Секулић, адвокат из ..., ради поништаја дисциплинских мера престанка радног односа и враћања у радни однос, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 161/24 од 20.03.2024. године, у седници одржаној дана 25.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 161/24 од 20.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П1 146/15 од 17.10.2023. године, првим ставом изреке, поништена су решења туженог којима су тужиоцима изречене дисциплинске мере престанка радног односа и одлуке којима су одбијени приговори тужилаца и потврђена решења о престанку радног односа, чији су бројеви и датуми доношења наведени у том ставу изреке, па је обавезан тужени да тужиоце врати у радни однос и распореди их на радно место на којима су били у моменту престанка радног односа или на друго радно место које одговара степену и врсти њихове стручне спреме, знању и способностима, као и да им надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.801.875,00 динара. Другим ставом изреке одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног, а до траженог износа од 1.877.625,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 161/24 од 20.03.2024. године, првим ставом изреке, делимично је усвојена жалба туженог, па је укинута пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 146/15 до 17.10.2023. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоце распореди на радно место на којима су били у моменту

престанка радног односа или на друго радно које одговара степену и врсти њихове стручне спреме, знању и способностима, те је у том делу тужба одбачена. Другим ставом изреке првостепена пресуда је преиначена у усвајајућем делу решења о трошковима парничног поступка садржаног у првом ставу изреке, тако што је одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 1.644.749,00 динара. Трећим ставом изреке првостепена пресуда је потврђена у преосталом усвајајућем делу, а жалба туженог је одбијена као неоснована. Четвртим ставом изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је сходно члану 441. у вези са чланом 403. Закона о парничном поступку благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима поступка.

Тужиоци су благовремено доставили одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408 ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује и које се суштински односе на правилност утврђеног чињеничног стања, које би довело у сумњу правилност ревизијом побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, раднички савет и тадашњи вршилац дужности директора правног претходника туженог су против тужилаца поднели захтеве за покретање дисциплинског поступка. Тужиоцу АА на терет је стављена повреда радне обавезе злоупотреба службеног положаја, са образложењем да је приликом увоза 1.300 кг жице од легуре никла из Шведске дана 17.06.1997. године Народној банци Југославије дао нетачне идентификационе податке и податке о облику и намени жице, реално намењене не сопственим производним потребама фирме већ даљој продаји, затим што је штетним уговором 800 кг те жице посредством фирме ПП „Пламен“ Инђија, отуђио фирми ДОО „Енелс“ Бачка Паланка, те што је без одговарајуће комерцијалне и техничке документације издао налог за производњу 11 комада алата и истој фирми их отуђио по цени нижој од тржишне. По наведеном захтеву од 13.11.1997. године дисциплински орган је дана 17.11.1997. године донео решење којим је тужилац оглашен кривим за све повреде радне обавезе које су му стављене на терет и он је обавезан да послодавцу накнади штету у износу од 366.150,00 динара. Приговор тужиоца изјављен против наведеног решења је одбијен решењем донетим дана 26.12.1997. године, којим је потврђено решење од 17.11.1997. године, после чега је директор послодавца дана 12.01.1998. године донео решење којим тужиоцу престаје радни однос.

Дисциплински поступак против туженог ББ је покренут захтевом од 04.11.1997. године, којим му је стављено на терет организовање производње 11 комада алата и отпрема 9 комада алата, за шта није постојала комерцијална и техничка документација, затим погрешна калкулација цене коштања по предрачуницима од 21.01.1997. године и 16.05.1997. године, преузимање једног корачног алата за израду парице по отпремници

број 219 и фактурисање ниже цене коштања фирми ПП „Пламен“ Инђија од укупно 366.150,00 динара на два рачуна. Тужилац је истог дана 04.11.1997. године привремено удаљен са рада а по спровођењу дисциплинског поступка решењем донетим дана 28.11.1997. године оглашен је кривим за све повреде радне обавезе које су му стављене на терет, изречена му је дисциплинска мера престанка радног односа и обавезан је да послодавцу накнади штету у износу од 366.150,00 динара. Тужиочев приговор је одбијен решењем другостепеног дисциплинског органа донетим дана 28.01.1998. године, а решењем директора послодавца од 28.01.1998. године тужиоцу је престао радни однос.

У дисциплинском поступку покренутом против тужиоца ВВ дана 11.11.1997. године, истом је стављено на терет издавање налога за израду 500 комада оплата за кварцне пећи за купца ПП „Пламен“ Инђија иако за то није издат комерцијални и радни налог техничке припреме, затим неовлашћено утврђивање и фактурисање ниже цене коштања по две наруџбенице од 27.08.1997. године и 29.08.1997. године и одобравање рабата од 10%, чиме је послодавцу причињена знатнија штета. Тужилац је дана 11.11.1997. године привремено удаљен са рада, дана 26.11.1997. године дисциплински орган је донео решење којим је тужилац оглашен кривим за све повреде радне обавезе које су му стављене на терет, изречена му је мера престанка радног односа и обавезан је да послодавцу накнади штету у износу од 26.018,50 динара. Тужиочев приговор је одбијен решењем другостепеног органа донетим дана 28.01.1998. године а радни однос му је престао достављањем решења директора послодавца од 28.01.1998. године.

Кривични поступак вођен код Општинског суда у Бачкој Паланци, против тужиоца АА окончан је правоснажном ослобађајућом пресудом К 192/06 од 25.07.2007. године, док је у односу на тужиоце ББ и ВВ исти обустављен решењем К 192/06 од 04.04.2007. године услед одустанка јавног тужиоца од кривичног гоњења.

Саслушањем тужилаца, економско финансијским и технолошким вештачењем нижестепени судови су утврдили да повреду радне обавезе из члана 100. став 1. тада важећег Колективног уговора правног претходника туженог, идентичну повредама прописаним чланом 101. став 1. тачка 1, 2, 10. и 12. Закона о радним односима, тужиоци нису учинили, јер је целокупно њихово деловање у условима отежаног пословања на тржишту, оптерећено општепознатим тешкоћама постојећим током последње деценије прошлог века, било усмерено не на стицање личне користи већ на очување производног процеса њиховог тадашњег послодавца, те да радњама које су тада преузимали и одлукама које су биле резултат разматрања од стране радних тела и надлежних органа послодавца, послодавцу није нанета никаква материјална штета, из ког разлога је тужбени захтев усвојен и спорна решења су поништена уз обавезу туженог да тужиоце врати на рад.

Према становишту Врховног суда, нижестепене одлуке су донете уз правилну примену материјалног права.

Чланом 101. Колективног уговора правног претходника туженог прописано је да се дисциплинска мера престанак радног односа изриче за учињене повреде радне обавезе из члана 100. колективног уговора, ако радник намерно или из непажње, чињењем или пропуштањем радњи проузрокује или је могао прозроковати већу штету,

угрозити људе или живот или здравље радника, или других радних људи, ако тиме на други начин отежава пословање предузећа.

Чланом 100. став 1. тачка 1, 2, 3, 6. и 13. Колективног уговора правног претходника туженог, идентичним одредбама члана 101. став 1. тачка 1, 2, 5. 10. и 12. Закона о радним односима, прописано је да повреду радне обавезе представља неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно извршавање радних и других обавеза, незаконито располагање средствима, нецелисходно и неодговорно коришћење средстава рада, злоупотреба положаја и прекорачење датог овлашћења и проузроковање веће материјалне штете услед крајње непажње или намерно, која повреда радних обавеза су тужиоцима стављене на терет.

Чланом 144. Колективног уговора правног претходника туженог прописано је да покретање дисциплинског поступка застарева протеком три месеца од дана сазнања за учињену повреду, односно истеком шест месеци од дана учињене повреде, а када повреда радне обавезе садржи обавезу кривичног дела покретање дисциплинског поступка застарева истеком шест месеци од сазнања да је повреда учињена, док вођење дисциплинског поступка застарева протеком шест месеци од сазнања за повреду радне обавезе и учиниоца, односно протеком једне године од када је повреда учињена. Чланом 98. Закона о радним односима („Службени гласник РС“ број 55/96) важећим у спорном периоду, прописано је да покретање дисциплинског поступка застарева у року од три месеца од сазнања за повреду радне обавезе и учиниоца, односно у року од шест месеци од учињене повреде, а ако повреда радне обавезе садржи обележје кривичног дела, покретање дисциплинског поступка застарева протеком шест месеци од сазнања за повреду и учиниоца, односно протеком рока застарелости за кривично дело, такође недисциплинског поступка застарева протеком три месеца од дана покретања поступка за утврђивање повреде радне обавезе, односно протеком шест месеци од учињене повреде.

У одсуству осуђујуће кривичне пресуде нема места примени члана 13. став 1. Закона о парничном поступку нити рокова застарелости за покретање и вођење дисциплинског поступка због повреде радне обавезе са елементима кривичног дела, из ког разлога је правилно одлучено када је оцењено да је захтев од 13.11.1997. године за покретање дисциплинског поступка против тужиоца АА за повреду учињену дана 01.08.1997. године застарео за разматрање, односно да је исти поднет по протеклу три месеца од сазнања за наведене радње. За остале повреде радне обавезе које су тужиоцима стављене на терет, доказима изведеним сходно члану 229. став 2. у вези са чланом 228. ЗПП и цењеним доследном применом члана 8. ЗПП, поуздано је утврђено да нису учињене и да је све што су тужиоци током 1997. године предузимали у тада постојећим условима пословања било целисходно и у циљу одржавања бар постојеће ренатабилности производње код правног претходника туженог. Осим тога, ниједан налог дат ради производње или промета грејача и оплата за кварцне пећи, за увоз жице за грејаче и за уступање исте фирми из Инђије са којом је тадашњи послодавац тужилаца сарађивао, није био једнострана одлука било ког тужиоца, већ резултат консултација на нивоу фирме, које према резултатима вештачења проведених сходно члану 259. ЗПП за последицу није имао умањење имовине послодавца, односно наношење материјалне штете истом.

Сагласно изложеном, неосновани су ревизијски наводи којима се указује на супротно, са ког разлога је применом члана 414. ЗПП одлучено као у правом ставу изреке.

Применом члана 154. став 4. ЗПП, другим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка у висини накнаде адвокату за састав одговора на ревизију, јер се не ради о потребном трошку .

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић